

Če bi imeli domačo izdelovalnico, stali bi stroški izdelovanja k večjemu po 6 krajc. na funt prediva, toraj bili bi stroški izdelovanja za celih 27 gold. manjši. Če bi te prišteli k dobičku, imeli bi 93 gld. 10 kr. dobička na oralu.

Iz tega razvidimo, da bi se mi mogli kmalu s Čehi meriti, posebno, ako prevdarimo, da so tukaj sploh stroški dosti viši računani, kot jih Čehi računajo. Naš pridelek je na oralu za 10 gold. više ko na Českem, da-si smo mi predivo po 2 krajc. funt (kar vožnina stane) niže računali. Če bi mi stroške tako računali, kot jih Čehi računajo, in pridelek sopet tako kot oni, imeli bi 256 gold. 80 kr. dohodkov, 118 gold. 60 kr. pa stroškov, — po takem 138 gold. 20 kr. dobička na 1 oral.

Iz tega razgleda toraj vidimo, da smo mi v stanu, v ugodnih razmerah celó Čehe prekositi. Naše stališče je v tem oziru prav dobro. Nujmo toraj čvrsto in pogumno napredovati! (Dal. prih.)

Gospodarska skušnja.

* *Kako dolgo naj se imajo kokoši?* Marsiktera gospodinja ne pomisli, da se tudi kokoši postarajo. Nekatero jih pustijo, dokler se še kaj gibati morejo, posebno take, katere so gospodinjam priljubljene. In zdaj se čudijo, da kokoš 4—5 let stara, čedalje manj jajc nanese, ali še naposled celó nesti preneha. Ženske si časih za ono nepovoljno prenehanje iščejo prav čudnih vzrokov. Ene pravijo, da so se kokoši preobjedle; druge pa pravijo, da preveč stradajo in da zato več ne nesejo. Na pravi vzrok pa malokatera zadene — na preveliko starost kokošjo.

Po natančnih preiskavah nam je znano, da ima kokoš sploh v svojem jajčnjaku po 600 jajčic, katere zaporedoma zgodnja in ponese. Od teh 600 jajčic iznese kokoš v svojem življenji: v 1. letu kakih 20, v 2. letu 120, v 3. letu 135, in v 4. letu 184. Od 4. leta naprej iznese vsako leto manj, iz prva kakih 20, potem le še 10, in naposled nič več. Tega pa ni preobila ali prepíčila hrana kriva, marveč jajčica v jajčnjaku so pošle, da kokoši od 4. leta naprej jajca nesti prenehajo.

Iz tega pa sledí, da umna gospodinja kokoši ne pusti dalje pri življenji, kakor 4—5 let. Ako pa nekatera kokoš že v drugem letu slabo nese, je najboljša, da jo zakolješ.

Toda ne samo na starost pri kokoših, marveč tudi na pleme in na hrano mora gospodinja gledati, ako hoče dobrih kokoši imeti. Najbolj rade nesejo kokoši mešanega plemena, namreč iz Kineškega in našega domačega. Take putice ali piške, meseca marcija izležene, nesejo jajca že meseca avgusta.

Za prvo hrano se nasvetuje pšenica, tudi ajda veljá. Najbolj pa se sme priporočevati mešanica kuhane krompirja in drobno zrezanega ovsa. Po ječmenu kokoši rade valijo. Glavna reč je pa tudi to, da se za vedno snažno vodo skrbi. „Sl. Gosp.“

Gospodarska novica.

* *Gosp. Vitek je napravil* na Moravskem tako hišo, ker se bode perutnina valila na umeten način, to je, da jajc ne bodo koklje valile, ampak gorkota ognja, umetno po hiši razpeljana. Vsako leto se tako izvaliti dá 60—80.000 piščet. Valile se bodo tudi race, gosi, purani in fazani.

* *Kmetijski shod v Cirknem.* Vsled naročbe kmetijskega društva imel bo gosp. prof. Povše 5. oktobra kmetijski govor v Cirknem. Gosp. profesorja so povsod, kjer je kaj govoril, radi poslušali, nadejamo se, da se

bodo tudi Cerkljani tega shoda radi vdeležili in sicer v obilnem številu. „Glas“.

Postava,

veljavna za vojvodino Kranjsko,

s katero se razglašajo določbe o posredovalstvih za poskušanje poravnay med strankami v prepiru.

Da bi se marsiktera pravda odvrnila, katere požre pravdarjem veliko denarja, se je po vseh deželah dala županstvu oblast, da poskusijo prepir brez dalje tožbe poravnati. Kako naj se to zgodi, veleva pričujoča postava.

Naprava posredovalnic.

§. 1. Posredovalnica za poskušanje poravnay med strankami v prepiru se ima vpeljati v vsaki občini, kjer občinski odbor to sklene.

§. 2. Kjer se sklene vpeljanje posredovalstva, ima občinski odbor določiti, koliko zaupnih mož naj se vanj voli, katerih pa ne smé biti manj kot trije. Občinski odbor voli tudi zaupne može; njegovemu prevdarku se tudi prepušča, ali se komu izmed njih posebno izroči vodstvo opravil posredovalstva. Ako občinski odbor tega ne določi, ima občinski predstojnik (župan) opravila voditi, tudi takrat, ako on ni med zaupne može izvoljen.

§. 3. Zaupni može se volijo na tri leta. Občinski odbor določuje, ali imajo izvoljeni zaupni može iz občinskih dohodkov kaj povračila dobivati, koliko in kedaj.

§. 4. Nikdo se ne more siliti, da bi izvolitev v občinsko posredovalstvo prevzel.

§. 5. Zaupni može morajo že 24 let stari biti in vse državljanske pravice imeti.

Med zaupne može se ne morejo voliti:

Osebe, katere so zarad kake kazenske obsodbe izključene od izvolitve v občinski zastop, ali katere so zarad kakege kaznjivega dejanja v preiskavi, katero bi jim pri obsodbi vzelo pravico do izvolitve v občinski zastop, ali o katerih premoženji je razglašen konkurs upnikov.

§. 6. Zaupne može voli občinski odbor navadno po volilnih listih, ter je treba za veljavno volitev absolutne večine glasov nazočih volilcev. Ako bi kdo izmed voljenih zaupnih mož ne dobil absolutne večine glasov, se napravi ožja volitev, ako namreč niste dobili vseh oddanih glasov samo dve osebi, ker po tem ima odločiti predsednik s žrebom.

Ako se občinskemu odboru za opravila posredovalstva poseben vodja potreben zdí (§. 2.), se voli ravno tako.

§. 7. Izid volitve in začetek delovanja posredovalstva ima občinski predstojnik po občini razglasiti in deželnemu odboru, okrajni sodnji in predstojni politični gosposki naznaniti.

Poslednja ima izvolitev oseb, katere se po §. 5. ne morejo voliti, ovreči s pripustom pritožbe. Namesto postavno ovrženih ima biti takoj nova volitev, katere izid se ima po prejšnjem odstavku naznaniti. Izvoljeni zaupni može imajo pred nastopom svojih opravil občinskemu predstojniku mesti prisege vestno spolnovanje svojih dolžnosti v roke obljubiti.

Občinski predstojnik obljubi, ako je med zaupne može posredovalstva izvoljen, v roke predstojnika predstojne politične gosposke ali v roke njegovega odpošljenca.

§. 8. Ako se kdo zaupnih mož uradu odreče, ali ako nastopijo okoliščine, ki bi ga bile od izvolitve iz-